

Red. și Adm.-ția:
Școala No. IV.
Ștr. Delavrancea 23
Apare lunar

FOAIA ȘCOLARĂ

Abonamente:
Pe un an Lei 200
Pe jum. an Lei 100
Inserțiuni și reclame
se publică după tarif
Manuscrisele nu se
returnează

ORGANUL OFICIAL AL REVIZORATULUI ȘCOLAR DIN BIHOR

Reflexiuni asupra principiilor școlii active

Cea mai recentă etapă a pedagogiei universale este și sigur școala activă sau școala muncii, care a plecat dinspre apus ca să revoluționeze peste tot învățământul.

Principiul fundamental al acestei școli este activismul sau munca.

Viața în toate aspectele ei este o activitate fără început și fără sfârșit, iar marele Gustav Le Bon demonstrează că însăși materia nu e alt ceva de cât energia în activitate.

Școala activă face învățământul prin activitatea proprie a elevului, fie aceasta o activitate practică sau teoretică.

Această nouă școală este marea desrobitoare a milioanelor de copii care frecventează școlile.

Fertilitatea solului unei țări e în raport direct cu genialitatea poporului care o locuiește. Poporul nostru, ca toate popoarele latine, este genial. Nimic nu-i lipsește decât libertatea formală în dezvoltarea intelectului său prin noua școală liberă, determinată prin noul curent.

Dezvoltarea intelectului se face în școala primară, se potențiază în școlile suprapuse și se desăvârșeste, ținând cont de relativitate, în viață.

Școala primară contemporană, prin felul ei de învățământ este robită și încătușată în formele și formulele anacronice, vitale în actualitate.

Revoluția din 1848 a fost revoluția emancipării individuale a oamenilor mari, maturi, școala activă este revoluția emancipării individuale a oamenilor mitei, obligați cursurilor școlare.

Principiile școlii active.

Școala de ieri avea următoarele distribuții.

Învățătorul era partea activă a școlii, care se muncea prin diferite metode logice și ilogice să predea știința elevilor.

Elevul era partea pasivă care recepționa, prin mijlul stărilor sale sufletești, neținând seama de capacitatea sa ca măsură intelectuală, știința, ce curgea gârlă din gura învățătorului.

Știința, astfel, era asasinată și, deci, materialul care se preda era mort.

Școala activă a răsturnat această relațiune între elev, învățător și învățământ și a stabilit-o în felul următor:

Partea activă din școală este elevul, care el vrea să știe toate (doar toți copiii sunt curioși!) El încreabă, el trăiește în plină activitate intelectuală materialul ce va trebui asimilat, el, cu ajutorul învățătorului cercetează relațiunea dintre cauză și cauzalitate. Elevul școlii active nu primește nimic rumeșat de

învățător ci el vrea, după puțină lui, să învingă toate obstacolele neștiinței. Învățătorul va deveni astfel pe neobservate partea pasivă a școlii, mărșăluindu-se la rolul unui adevărat Mentor.

Învățământul în această relațiune va deveni viu și ușor de asimilat.

Gaudig, unul dintre cei mai mari apostoli ai școlii active, împarte în trei grupări activismul elevului în școală.

Întâia grupă o formează excursiunile, grădina și experiențele fizice — pentru cunoașterea mediului local, geografie, fizică, chimie, astronomie și economie națională.

Din a doua grupă face parte explicarea textelor pentru urmărirea adevărului științific și deslegarea problemelor de orice fel și în sfârșit găsirea și demonstrarea adevărilor matematice, concluzii, etc.)*

Urmărea firească a acestei grupe ar fi alungarea din școala primară a regulilor stereotipice, preținse de rost dela elevi. Mai bine e să știe elevul a face o adunare în scris, sau oral, de cât să știe regula învățată de rost și neînțeleasă, și să nu știe aduna.

Grupa a treia este activitatea reprezentativă ca, citiri estetice, recitări, vorbiri, chiar discursuri, caligrafie, desen și modelaj.**)

Raționarea școlii active.

În veacurile 18 și 19 copiii erau priviți întocmai ca oameni maturi. Picturile de pe aceea vreme fac dovada acestei stări, înfățișându-ne copiii familiilor boierești în aceleași îmbrăcăminte ca și pe oamenii mari. Același joben, același frac și pantalon și aceeași perucă purtau copiii ca și părinții. Dar nu numai ca exterior erau astfel priviți copiii, ei chiar și în viața lor intelectuală. Se prețindea de la ei aceeași complezanță, aceleași maniere și, de necrezut, aceeași mentalitate!

Școala, fiind în acelea vremuri un privilegiu de clasă, a introdus în viața ei internă ceea ce-i împunea viața din afară.

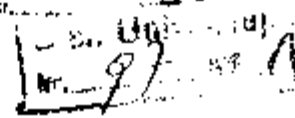
Incontestabil acest fel de a privi copilul a fost o mare greșală. Această greșală o mai vedem și azi la mulți oameni de școală, une-ori mai pronunțată, alte-ori mai redusă, dar o constatăm.

Școala activă vede copilul în proporțiile lui și îl privește așa cum e, în starea lui de dezvoltare dornic de activitate, ceea ce la copii se manifestă prin plăcerea a orice fel de joacă.

Dorul copiilor de a se juca a fost întâiul îndelnic al școlii active. Copilul zglobiu este un copil

*) I. G. Bratu Inv. activ. Rev. Gl. a Inv. XII-5 pag. 300.

***) Idem.

normal; jocul lui nu este petulanță, care să ne su-pere, ei este o necesitate fizică pentru dezvoltarea lui generală, inclusiv canalizarea energiei resp. jocului și ca psihică.

În aceasta ordine de idei, e crimă a interzice copiilor jocul și a le impune seriozitatea omului mare.

Copilul așa numit așezat, nu este normal.

Copiii noștri ajunși la vârsta de școală, când trec pragul școlii, trebuie să fie cu — purtare bună! Ei trebuie să fie tăcuți, serioși, roboți aproape disciplinai severe a domnului învățător. Această stare este reminiscența veacurilor amintite.

Când copilul intră pentru întâia dată în școală par'că are în fața sa teribila inscripție a lui Dante de pe poarta infernului:

Lasciate ogni speranza, voi che'ntrate!...

Pentru a putea ușor raționa aceste stări, e nevoie să facem o incursiune retrospectivă în trecutul nostru copilăresc.

Să ne întoarcem în mintea și în amintirea noastră la întâiul om de lut modelat de noi, sau la întâiul desen făcut cu cărbunele din vatră pe perețele vecinului, și nu se poate să nu ne amintim bine de aceste prime accente de activism intelectual din depărtata noastră copilărie.

Nu cred însă să ne aducem toți bine aminte de întâia literă citită sau scrisă.

Omul de lut sau puiul desenat, creaturile noastre proprii deci, au isvorit din îmboldul nostru și din darul de a imita, iar literele citite sau scrise nu erau isvorite din îmboldul nostru ci ne-au fost impuse din afară.

Școala activă deci pretinde copilului libertatea și augmentarea acestui îmbold înăscut într'însul și aceasta o face și aci e arta pedagogului, o face, ca și cum tot ceea ce ar învăța copilul în școală ar veni din propriul său îmbold. Elevul școlii active nu simte că învățătura îi este impusă ci el crede că el singur ajunge la cunoștințele câștigate, el singur desleagă temele și el singur pe picioarele lui, face drumul cursului primar.

Învățătorul școlii active conștient de toate aceste, nici odată nu se arată copilului ca și cum ar veni delă dânsul învățătura, ci lasă el-vul în iluzia eternă că el lucrează independent. Pentru aceasta învățătorul școlii active va trebui între cei patru pereți ai școlii să trăiască în ideologia copiilor, ținând cont de vârsta și capacitatea lor intelectuală, precum și de vocabularul lor.

Creațiunile copilului, în lumea lui de idei, sunt tot ceea ce ar putea fi mai perfect. Desenul făcut — la aparență — din propria lui inițiativă îl mulțumește nespuse de mult, îl înțelege; dar nu i procură aceeași plăcere o pictură cât de perfectă a ori căruia maestru, pe care nici nu o înțelege.

Un pui de găină, pe care l-a desenat copilul și care seamănă mai mult să fie o bilă diformă, pentru dânsul este perfecțiunea artei. El aude puiul piruind, îl vede mișcând.

În anul 1922 am făcut o experiență în această materie la școala primară No. 1. din Satu-Mare cu cl. I. la începutul anului școlar.

Reușind a face pe copii să scapere de dorul să deseneze o căsuță pe tablă am dat comanda pentru desen.

Ca titlu de document voi descrie două cazuri

tipice de altfel ivite sub această experiență pedagogică.

Un elev depela mahala desemnase casa în felul următor.

El făcuse o circumferință mare, în care a desenat, hai zicem, trei ouă, dintre cari unul mai mare. Desenul lui semăna mai mult a fi un fel de mască decât cu orice altceva din lume.

Il întrebai.

— Uite, îmi răspunde, aratând și urmărind cu condeiul circumferința, aceasta este casa.

— Dar aceste? — arătai eu ouăle.

— Aceste sunt ferestrele și aceasta e ușa.

Ușa era oul mai mare.

El credea ceea ce spunea, pentru că vorbea din convingere. L-am lăudat și el n'ar fi dat pe nimic din lume desenul, creațiunea lui.

Al doilea caz este mai surprinzător. Eleva Silvia Vlad, fetița foarte inteligentă a unui judecător avea aptitudini cu mult mai pronunțate pentru desen decât toată clasa. Ea făcuse pe tablă o casă cu etaj, cu o mulțime de ferestre, pe cari a pus chiar și perdele, cu coșuri din cari ieșea fum și cu o curte, din care nu lipseau nici arborii.

Era însă în curte o fântână cu pompă din care curgea apă.

Vrând să-i fac o intrigă, o întrebai.

— Bine, Silvio, văd că iese apa din fântână dar nu văd pe nime care să învâртеască roata.

Silvia mi-a răspuns imediat:

— Da, dar chiar acum a plecat servitoarea cu vasul plin de apă.

Deci elevii trăiesc ceea ce lucrează ei înșiși, ei trăiesc în creațiunile lor proprii.

Am trecut apoi la exploatarea succesului întretinând o convorbire vie și caldă cu copiii despre casă.

* * *

Cărbunele face copilul pictor, lutul sculptor, tulleanul muzicant și îngănările — poet.

Adâncimea ceriului, întumerecul nopții îi dă îmboldul filozofiei infantile. Preotul îl îndrumă spre misticism, învățătorul satului însă în cele mai multe suflete copilărești deșteaptă un fel de teamă, aceasta, desigur, este reminiscența pătrunsă prin generațiile școlare a învățătorului din veacul 19 care ca singur instrument de disciplină avea varga — simbolul școlii primare din trecut care azi trebuie să moară.

Biserica, școala, primăria și crâșma satului cu toate evenimentele ce se petrec în aceste instituții rurale îi servesc primele cunoștințe de constituție sătească.

Aceste, toate sunt bagaje intelectuale cu care intră copiii în școală, cari pot să servească minunat ca puncte de plecare în școala activă,

Învățătorul să fie amplificatorul cunoștințelor brute ale elevilor, adaptându-se dânsul lor, fiind centrul de gravitație elevul în școală și nu învățătorul, după cum am mai arătat.

Resumări și deziderate.

În școala activă elevul să găsească aceeași căldură și dragoste pe care o are acasă. Învățătorul să fie considerat de elev ca membrul familiei sale și să se atașeze de el ca și de ai săi de acasă.

Copiii din școala primară românească să fie frați și surori legați unii de alții cu firele simpatiei celor

de acasă, sau a celor din vecinătate, ai adevăraților tovarăși de joc.

Allând copiii această atmosferă în școala satului, se vor simți cu adevărat acasă, ei nu vor mai fi robiți în lanțurile teamei, în respectul plin de frică spre învățător, ei vor întreba fără contenire și pe învățător și pe elevii cei mai mari, se vor interesa de toate și vor rămânea în iluzia că ei singuri, din propriul lor imbold asimilează materialul cursului primar, fiind într-o continuă activitate.

Învățătorul școlii a tive este prietenul mai bătrân sau bătrânul prieten a copiilor și nu este temutul domn învățător al școlii actuale.

În școala activă este exclusă metoda de catecheză la predarea și întrebarea studiilor primare. Și aici se face aceeași inversiune sănătoasă. Elevul e cel ce întreabă și învățătorul clarifică. La controlul asimilării studiilor elevul va vorbi cât mai mult după gradul lui de pricepere și cu vocabularul întregit din viața școlară.

Dar, ar trebui să facem o schimbare radicală și în năuntrul școlii. Școala de azi este o încăpere pentru plasarea băncilor, a acestor mici închisori individuale. Copilul intrat în bancă, pare că a intrat într-o celulă, unde, așezat, el trebuie să se poarte altfel de-

cât cum lui i se pare că e natural Banca îl face școlar, până când el este copil!

Inversăm și aici. Școala nu e clădită pentru scutul băncilor orânduie în șiruri, ci e clădită pentru scutul copiilor când învățământul nu se poate ținea în liber și mai e clădită pentru unele îndemnări ale elevilor, cum ar fi scrisul, dar nici pentru acesta totdeauna Viața nu ne oferă între toate împrejurările mese de scris!

Desrobind copiii din bănci, lăsându-i să se așeze în mici grupurile pe scăunase sau lăișoare potrivite, cu cât ar fi mai caldă viața școlară!

Leții pentru acasă nu vor mai fi, doar numai pentru activități reprezentative, respective pentru pregătirea acestora.

Disciplina școlii active aparține micii republice copilariești care ea însăși prin jurtul de onoare, ales de toți, va judeca pe cei necuvincioși, scoțând astfel pe învățător din neplăcutul rol de a pedepsi,

* * *

Eu cred că această școală este realizabilă!
Satu-Mare, 14 Decembrie 1926.

Darius Pop

revizorul școlar al jud. Satu-Mare.

Școala activă^{*)}

(Urmare din Nr-ul trecut.)

Acest termen este cel care exprimă în chip exact cuprinsul noțiunii de activitate. Numai o școală activă integrală, poate să formeze un om care trăiește realmente viața până în adâncul ființei sale, iar nu o simplă schemă, după expresia lui Fichte. Educația neputând fi numai individuală și spirituală, nici materială și socială, va îmbrățișa ambele puncte de vedere deopotrivă. Și această sinteză a tuturor punctelor de vedere ale educației, ne dă cea mai bună școală activă integrală. De aici necesitatea că școala ar trebui să fie o instituție în care să se manifeste activitatea proprie a copilului, o instituție în care copilul să găsească multe ocazii de dezvoltare și muncă plăcută.

Lămurită noțiunea de școală activă, trec la partea III a lucrării care tratează: Principiile școlii active.

Cel mai de seamă dintre principiile școlii active și care ar forma miezul acestui curent pedagogic este *Principiul activității proprii*. Activitatea proprie este singurul mijloc prin care putem desăvârși viața sufletească. Numai prin activitate proprie omul se poate pregăti pentru viață în așa fel încât să aibă putere și voință spre a se conduce singur în viață. Mai ales azi, se cere imperios aplicarea acestui principiu, când învățământul este așa de democratic. Pasivitatea de altă dată care din nefericire mai dăinuiește încă în școlile noastre — e a bună pentru formare de cetățeni trebuincioși statelor despotice. Statelor democratice de azi le trebuiesc oameni cari să fie capabili de eforturi. De aici necesitatea că școala trebuie să ofere elevilor multiple ocazii de activitate proprie.

Iar Metoda care provoacă această activitate proprie — în orice domeniu al educației, fizic, moral, intelectual, poartă numele de metodă activă. Metoda activă, pe lângă că are scopul de a forma personalități, mai poate să ne arate dacă o școală este sau nu activă.

În educația fizică aplicarea acestei metode nu oferă dificultăți dacă ținem seama de tendința copiilor pentru joc și mișcare în aer liber. Se va pune preț în acest domeniu al educației pe deprinderea copilului cu curățenia corpului, hainelor, cărților, clasei, etc. Vor câștiga elevii această deprindere pentru toată viața atunci când învățătorul nu se va mărgini să facă numai lecții de igienă, ci când va supraveghea și îndemna pe elevi să înfăptuiască regulile de igienă.

În educația intelectuală, metoda activă se va aplica atunci când nu vom avea în vedere să încărcăm mintea copilului cu un capital mort de cunoștințe, ci vom căuta să arătăm direcția pe care aceste cunoștințe o pot da sufletului, cum spune Descartes. Cu alte cuvinte înlăturarea verbalismului și papagalismului din școală. Iar mijlocul prin care putem dezvolta gândirea la copil este întrebarea. Ea are scopul de a alăța, a conduce și susține (fortul personal al elevului ori de câte ori elevii sunt în stare să găsească ei înșiși cunoștințele. Învățătorul să renunțe la plăcerea de a expune lecția. Putem întrebându-ne metoda activă cu succes în acest domeniu? Acum nu, răspunde autorul pentru că programele sunt prea încărcate numai metoda expositivă era în măsură să le răspundă. Eu cred că cu toate că programele sunt destul de încărcate, dacă învățătorul ar pune mai mult interes și mai mult suflet, putem întrebându-ne cu deplin succes metoda activă în domeniul intelectual.

În educația morală, metoda activă se poate aplica atunci când se va căuta să se provoace exercitarea propriilor forțe morale, ale elevilor. Educația morală este strâns legată de a voinței. Deci vor avea elevii o educație morală bună, atunci când vom căuta să le formăm încă de la intrarea în școală deprinderi bune. Nu trebuie să neglijăm lucruri mici ce par neînsemnate,

*) Rezumat din cartea cu același titlu a D-lui I. Petrescu, apărută în biblioteca pedagogică a Casei Școlilor.

Deprinderea dela început cu ordine, curăţenie, exactitate, omenie, vor produce mai târziu efecte incalculabile. În lecţiile de morală şi religie noi uităm să facem aplicaţia lecţiilor cerând copiilor să spună ce-ar face în cazul cutare sau în cutare împrejurare? Prin aceste aplicaţiuni ale lecţiilor deprindem pe elev să meargă la biserică, îl deprindem cu rugăciunea, îl deprindem să ajute pe deaproapele, îl deprindem să fie milos cu animalele, îl deprindem cu munca. Trebuie însă să avem răbdare mare, pentru că aceste deprinderi nu se pot câştiga într'o lecţie sau două pe săptămână, ci numai printr'o repetiţie neîncetată.

Dacă procedăm astfel în cele trei domenii ale educaţiunii, satisfacem cerinţele principiului activităţii proprii.

Al doilea principiu al şcolii active este *Principiul activităţii practice*.

Sufletul omenesc simte nevoia de a se exterioriza în forme concrete. Nespus de frumos este înălţat acest adevăr psihologic de Rabindranath-Tagore, filozof indian prin următoarele cuvinte: „Ca să scape de întunerec, sămânţa se trudeşte să încolţască, mugurul să înflorească. Ca să se desţacă din negura nelămuritului, gândurile şi concepţiile noastre caută neconţinut prilejul de a căpăta formă exterioră”.

Printr'o activitate practică, care să fie un mijloc iar nu un scop, şcoala va trece pe copil pe nesimţite dela lumea lui de jocuri, în o altă lume în care scopul de a-l pregăti pentru viaţă este conştient urmărit. Se înţelege deci că activitatea practică nu are rostul de a forma meseriaşi, ci oameni deplin formaţi. Activitatea practică, pe lângă că împacă necesitatea sufletescă de exteriorizare materială, pe lângă faptul că poate face cu uşurinţă trecerea dela joc la munca serioasă, mai are încă o mulţime de influenţe binefăcătoare. Astfel ea face ca intuiţiile să fie cât mai precise şi mai durabile, iar noţiunile devin mai clare, mai pline de înţeles. Dar activitatea practică este un mijloc preţios pentru cunoaşterea individualităţilor, fiindcă numai prin lucru manual o aptitudine a elevului se exprimă mai bine încă odată repet ca munca să fie un mijloc, iar nu un scop al educaţiei. Aşa încât o adevărată şcoală activă nu va putea fi o şcoală a muncii manuale, ci se va servi de munca manuală pentru realizarea scopului ei, care este formarea de personalităţi.

Cari sunt formele de activitate practică?

În primul rând *grădina şcolară* al cărui rost trebuie să fie a ajuta învăţământul şi educaţia prin aceea ca fiecare elev să aibă o porţiune pe care s'o îngrijească. Acolo unde şcoala n'are grădină să se dea elevului să cultive la el acasă anumite plante. Prin această deprindem pe elevi să nu lase nici o bucată de pământ nelucrată.

A doua formă a activităţii practice este *atelierul şcolar* unde munca poate fi legală de toate obiectele de învăţământ satisfăcându-se principiul corelaţiunii materiilor în învăţământ. Însă atelierul să rămână în cadrul scopului educativ al şcolii active. Adică orice s'ar lucra în atelier să nu se piară din vedere că o specializare timpurie este dăunătoare învăţământului şi educaţiei, fiindcă rostul şcolii primare nu este de a forma specialiştii cari să concureze pe adulţi.

În sfârşit, a treia formă de activitate practică ar fi *laboratorul şcolar* care are scopul de a înlesni pătrunderea mai adâncă a legilor naturale, fizice şi chimice.

Al treilea principiu al şcolii active este *Principiul intuiţiei*.

Este ştiut că o viaţă sufletească mai complexă se afirmă numai după o pregătire lentă prin intuiţie. Adică pentru a putea ca mintea noastră să se ridice la abstracţiuni e nevoie să plecăm dela lucruri concrete.

Intuiţia este cu atât mai bine cultivată, cu cât ia parte cât mai multe simţuri. Dacă se poate toate simţurile noastre.

Excursiile şcolare atât de nevăgăte în seamă în şcolile noastre —, sînt un minutat mijloc prin care putem exercita toate simţurile şi prin care putem face ca şcoala să nu mai fie urâtă de elevi. E o mare greşeală că unii voind să facă învăţământul intuiţiei şi Sf. Naş. interesant, se servesc de poezie, aceeaşi haină falsă pusă între copii şi natură. Intuiţia perfectă nu se poate face decât în natura reală fiindcă numai aşa vom putea face învăţământul interesant şi numai aşa vom gonii din şcoală vorbăria. Sunt însă fiinţe şi lucruri pe care elevul nu le poate vedea direct în natură. În acest caz recurgem la mijloacele intuitive artificiale. De aici necesitatea înfiinţării unui muzeu, pe lângă fiecare şcoală.

Al patrulea principiu al şcolii active este *Principiul educaţiei naturale*.

Şcoala activă neavând scopul de a uniformiza personalităţile ci de a le respecta, educatorul trebuie să cunoască legile psihice de dezvoltare ale copilului ca să poată să desvolte în fiecare, tot ceiace el are mai specific. Cu alte cuvinte educaţia naturală nu înseamnă a te duce la pădure, începând prin a trăi viaţă primitivă, ci a avea în vedere *natura* actuală a copiilor, adică ţinând seamă de stadiul de cultură la care a ajuns umanitatea astăzi. Respectând individualitatea, şcoala activă satisface unul din desideratele pedagogiei, contemporane, pregătindu-l pe elev pentru viaţă. Însă nu în felul cum îl pregăteşte şcoala muncii, ci în sensul că exercită şi desvolte diferitele funcţiuni ale sufletului copilului, nelăsând pe nici una în umbră. Şcoala activă a-e desigur în vedere şi nevoile sociale dar în primul rând nevoia de cultură integrală a copilului. Se înţelege că şcoala activă, în tendinţa ei de a da o cultură generală va întrebuija pe lângă aceste 4 principii cardinale şi altele precum: dela cunoscut la necunoscut, dela aproape la departe, dela concret la abstract, etc.

Era natural că problema şcolii active, care preocupă nu numai popoarele din Europa dar până şi pe Chinezi, să preocupe, să intereseze şi ţara noastră în vederea educaţiunii ce trebuie să se îngrijească a o da fiilor ei. Aşa încât principiile şcolii active au trecut de mult graniţa ţării noastre. Unii cred că e mare greşeală a importa tot ceiace produce spiritul apusean. Greşesc aceştia intrucât nu fac deosebire între idei şi forme, între teorie şi practică. Noi am fost preocupaţi aproape todeauna, de formele apusului pe care cu repeziune uimitoare le-am importat. Prin aceasta am neglijat importul ideilor, cari dealtfel s'au introdus singure, fiindcă le n'au hotare. Şi pedagogia n'ar fi progresat, dacă n'ar fi fost această circulaţie de idei dela neam la neam.

Dar dacă admitem importul de idei care cum am spus se face şi fără voia noastră, apoi nu admitem importul practicei ideilor care variază dela neam la neam, căci personalitatea nu se poate forma după un anumit calapod strein ci pe temeiul însuşirilor specifice fiecărei individualităţi. Şi pentru că în sufletul

oricăui individ realitatea națională este cea mai accentuată, școala se va năzi să facă o educație națională.

Făcând astfel distincție între teorie și practică pedagogică, atunci nu vom rămâne mirați că și în noi ca și în alte țări vom găsi de multă vreme afirmată ideea școlii active.

Prima lucrare de pedagogie în care se văd clar exprimate câteva din principiile școlii active este lucrarea lui I. P. Eliade: *Elemente de pedagogie și metodologie teoretică și practică*, premiată de Ministerul Instr. în 1867, prin urmare la 3 ani după legea școlară a Domnitorului Cuza.

În această lucrare, câteva pasagi sunt destul de interesante pentru problema de care ne ocupăm. Iată ce spune într'un loc adresându-se educatorilor: „studiați, analizați și apreciați individualitatea copiilor; căutați ceia ce se poate face dintr'insii, ținând cont de dispozițiunile lor naturale”. Din aceste rânduri putem vedea clar că Eliade cerea dela învățători să respecte individualitatea elevului, tocmai deaceia cere astăzi școala activă.

Tot așa de lămurit se arată și ideea dezvoltării tuturor forțelor copiilor când spune: „spre a-și îndeplini cineva cu adevărat chemarea de educator, trebuie să se silească a dezvolta și a pune în activitate toate puterile și facultățile copilului. Aceasta se va face spre a pregăti pe copil pentru viață”. Dar nici memorizarea scacă n'o admite autorul acestei vechi lucrări căci iată ce spune: „Sunt unii învățători cari n'au nici o încredere în capacitatea intelectuală a elevilor și se cred în drept să-i face să învețe și să reciteze pe dinafară toate lecțiile lor. Micile capete ale școlărilor nu sunt în ochii lor decât niște vase unde se poate depune orice, și pe cari n'au decât să le răsloarne spre a găsi ceea ce au depus. O asemenea metodă care ține spiritul copiilor în amorțire și nelucrare scoate în general oameni incapabili a gândi”. Și tot atât de clar apare și principiul intuiției când spune că cea dinlăi activitate a spiritului e pro-vocală prin simțuri.

Și dacă lângă cele spuse mai adăogăm și alte principii didactice ce le cuprinde această lucrare precum: principiul corelațiunii obiectelor de învățământ, însemnătatea fondului apereceptiv în dobândirea noilor cunoștințe, principiul învățământului educativ și practic, atunci înțelegem valoarea acestei lucrări și influența pe care desigur o fi avut-o asupra dascălirii de atunci.

O altă lucrare asemănătoare acesteia, tipărită la Sibiu în 1882 este *„Curs teoretic și practic de pedagogie și metodologie”* de D. Constantinescu. Și în această lucrare găsim cele mai multe din principiile întâlnite în cartea lui Eliade. Tot în acest timp se afirmă și tendința de a se introduce lucru manual în școlile de băieți, manifestată în primul congres al corpului didactic ținut în 1885, când dascălimea cerea ca să se dea o direcție mai practică învățământului. Dacă dascălimea cerea această într'un congres, desigur că era convinsă de proastele rezultate date de învățământul verbalist.

În sfârșit o altă lucrare care a produs o mișcare favorabilă școlii românești și introducerii metodei active în educație a fost: *„Încercări critice asupra învățământului nostru primar”* de Șt. C. Măilescu apărută în 1888. În diferite lucrări tipărite din vremea aceasta, ca și din congresele învățătorilor se vede o tendință de a lega școala de viață. Această

tendință are răsunet în sufletul legiuitorilor de pe acele vremuri prin reforma școlară dela 1893 când se introduce în școală deseneul, gimnastica, grădina și lucrul manual, aceste din urmă cu scop educativ.

Pe de altă parte Circularile Ministerului Instr. Publice dintre 1903—1910 vin și ele să întărească ideea că spiritul școlii active începuse să pătrundă în atmosfera vieții noastre școlare. Iată ce spune una din aceste circulare din 1905, cari privește învă. în licee: „Timp de 8 ani muntea copilului este supusă unei discipline de fier în scopul de a o face să rețină o sumă de lucruri sub formă dogmatică, fără a-i permite cea mai mică manifestare personală”. Iar cu privire la învățământul primar sună de remarcă niște instrucțiuni din 1907 prin care intuiția e privită ca metodă generală de învățământ, iar activitatea practică ca mijloc de educație integrală. Tot în spiritul școlii active sunt concepțiile instrucțiilor la programa învă. secundar din 1918.

Așa încât putem considera anul 1910, data când metoda activă câștigase teren sigur în școlile noastre, întrucât atunci și programa nouă și instrucțiunile acestei programe au fost concepute în lumina metodei active. De sigur că și atunci ca și acum, această metodă a întâmpinat rezistență din partea celor prea familiarizați cu metoda veche. Pentru a dumeri pe toți de necesitatea și rezultatele bune ale metodei active, N. Moiseșcu tipărește în 1912 o lucrare intitulată: *„Școala veche și școala nouă”*. Noțiunea de școală activă este destul de clară în mintea autorului căci iată ce zice: „Aceasta — e vorba de școala nouă — este o școală activă în care elevul observă cu simțurile sale, descrie cu vorbele, sale, gândește cu mintea sa, încât lecția, întreagă sau aproape întreagă este opera sa”. Iar concepția înțelegătoare a școlii educative — cum numește el școala pe care noi o numim activă, apare evident când spune: „Cunoștințele nu trebuie să rămână în teorie, ci trebuie să treacă în exercițiu cu scopul de a dezvolta prin ele toate puterile sufletești și tropești

Iată caracterizarea școlii noi în raport cu cea veche, pe care o face autorul acestei lucrări:

Școala veche

Instrucția e scopul școlii
Nu studiază pe elev
Instrucția o face din cărți
Cărțile sunt baza învăț.
Uniformizează individualit.
Elevul e pasiv și reproduc.
Formează oameni de idei
Are nevoie de cond. morală

Școala nouă

Educația e scopul școlii
Studiază pe elev
Intuiția o face din natură
Observația și experiența personală, baza învățământului.
Respectă individualitatea
Elevul e activ și productiv
Formează oameni de acțiune
Face exer. de cond. morală

Numai este nevoie să amintesc diferitele lucrări în spiritul școlii active fiindcă multe sunt cunoscute — scrise de d-nii G. Antonescu, Rădulescu Molru, Nisipeanu și alții, scrise mai ales după războiul mondial care a pus în planul dinlă această problemă, pentru că din ciznăire acestea dintre voiașele atâlor națiuni s'a văzut că de mare preț trebuie pus pe spiritul de inițiativă, de creație și productivitate.

Asfel lucrarea d-lui Petrescu asupra școlii active ne lămurește definitiv asupra înțelesului pe care să-l dăm în educația acestei probleme.

Numai poate fi vorba, cred, de a spune că pregătirea personalităților morale necesare timpurilor

noastre, nu se poate face după îngusta concepție materialistă a școlii active. Viața sufletească a omului de astăzi este așa de complexă, încât numai o școală activă integrală o poate desvolta: În școala activă integrală activitatea practică, materială, economică, e continuu inspirată de idealuri înalte și în mod continuu idealurile concepute de sufletul nostru sunt forțe creatoare de valori în viața practică. În chipul acesta idealul nu rămâne o utopie, cum rămăneau de pildă idealurile născute pe baza vechei educații spiritualiste, dar nici nu face din valorile materiale valori predominante în educația lămurii.

Cât de largi perspective de dezvoltare oferă această concepție integrală a școlii active pentru neamul nostru românesc, care încă nu și-a afirmat încă pe deplin genul său, nu este nevoie să o mai spunem.

Încât școala activă integrală se impune cu necesitate.

A. P. Nicu.

Plâng frunzele împrăștiate

de FL. LĂZUREANU-STIR.

Plâng frunzele împrăștiate
Pe sub fereastra casei mele
Ascunsă'n pâlcul de salcâmi...
Și plâng și eu în rând cu ele.

Că'n risipirea lor pe drumuri
Și în căderea-le deșartă
Văd risipirea vieții mele
Și viața-mi sufletului moartă.

Și'n agonia lor febrilă
Și'n moartea florilor în glastre
Azi văd prin ceața toamnei sure
Zădărnicia vieții noastre

O dare de seamă și un apel

S'a împlinit un an, decând învățătorii din județul Bihor au început acțiune pentru adunarea de fonduri în scopul edificării Casei învățătorilor.

Din acest prilej aliu de bine să fac o mică dare de seamă asupra acțiunii noastre pentru a arăta că, rezultatul acțiunii ar fi fost cu totul altul, dacă cei 700 de învățători Bihoreni eram cu toții de un gând.

E bine să se știe că, învățătorii bătrâni au răspuns cu toții la apel și fără nici o sovăială, până când elementul tânăr — onoare excepțunilor — căuta tot felul de pretexte, ca să se sustragă dela datorință.

Sunt convins, că acești colegi dacă ar ruga la viitorul lor, nu numai că ar fi dat puținul cerul, ci oferiau mai mult, căci cine altul va lua mai mult folosul acestei instituții, decât colegii tineri.

Am însă deplină convingere că și aceștia își vor vedea greșala și acum cu dela sine voce se vor înscrie în rândurile membrilor fondatori ai Casei învățătorilor.

În cursul anului 1926 Asociațiunea noastră poate înregistra mai multe momente însemnate cari toate ne îndreptălesc a crede că, idealul pentru care lupțăm cu toții — Casa învățătorilor — să se împlătească cât mai curând.

Așa Onoratul Ministeriu al Internelor cu hotărârea No. 30020 din 1926, a aprobat hotărârea Consiliului comunal din Oradea, referitoare la cedarea terenului din strada Pasteur pentru Casa învățătorilor. În urma acestei aprobări, Asociațiunea noastră în timpul cel mai scurt va intra în posesiunea acestui teren.

Asociațiunea învățătorilor din Ardeal Banat, Crișana și Maramureș în congresul ținut la Brașov în zilele de 29 și 30 August 1926 apreciind acțiunea noastră, a votat pentru Casa învățătorilor Bihoreni un ajutor de Lei 250000 adică două sute cincizecimi, care sumă se va încasa în cursul anului 1927.

Tot așa Onor Ministeriu al Instrucțiunii pentru a încuraja acțiunea noastră, ne-a dat un ajutor de 70000 Lei adică septezece mii, asigurându-ne, că pentru viitor ne va da ajutoare mai însemnate ca să putem începe lucrările.

Acum sunt în curgere colizațiile oferite de către comunele din județ, cari încă ne vor aduce un venit destul de însemnat.

Sumele intrate la Fondul Casei învățătorilor până la 10 Decembrie 1926 sunt următoarele:

1. Dela învățătorii din județ: . . .	Lei 355.282
2. Dela învățătorii din Oradea: . . .	68.659
3. Dela comunele din județ: . . .	60.453
4. Dela On. Ministeriu al Instrucțiunii: . . .	70.000
5. Dela primăria municipiului Oradea: . . .	30.000
6. Colecta întreprinsă de N. Firu . . .	19.200
7. Interese până la 30 Iunie 1926 . . .	6.013

De tot Lei: 609.307

Acest capital de Lei: 609.307 se află depus la băncile Bihoreana și Timișeana din Oradea.

Din aceste cifre vedem că, în cursul anului 1926 s'a strâns un capital destul de frumos, puțin pentru a începe un lucru în stil mări mare, dar un capital foarte mare, când ne dăm seama că, la 1 Ianuarie 1926 nu aveam nici un ban și cât de anevoie s'a început adunarea acestui fond.

Ca să putem vedea realizat idealul nostru de a avea aici la Oradea Casa învățătorilor, va trebui se mai lărgim, și mi place a crede că iubii mei colegi văzând munca ce o depune comitetul central al Asociațiunii pentru a aduna fonduri precum și garanțe că, banii adunați se păstrează la loc sigur și numai pentru scopul dat, nu vor întrelăsa ocazia, ca să mai ofere odată suma de câte 1000 Lei.

Fac deci un apel către toate subsecțiile județene, ca la întrunirile cari vor avea loc în lunile Februarie ori Martie eventual la întrunirile cercurilor culturale, să se ocupe și de problema Casei învățătorilor, care problemă după părerea mea este și trebuie să fie, cel mai însemnat moment cultural, care trebuie se preocupe pe fiecare învățător Bihorean, lină sau bătrân.

Acum ori niciodată.

Oradea, Decembrie 1926.

Nicolae Firu,

Președintele Asociației Învățătorilor Bihoreni.

Serbarea de Crăciun

a Școlii Primare No. 4. Oradea

Încă din anul 1926 învățătorimea bihoreană a început să strângă, prin cotizații de 1000 lei, fiecare, un fond cu care să se înceapă clădirea ce va purta numele „Casa învățătorilor”. Sumele cari s'au strâns s'au ridicat la 100.000 lei. Ne-am așteptat că și în anul acesta școlarii învățătorimea bihoreană și orădană, să dea probă de solidaritate, contribuind și în acest an cu o sumă cel puțin egal, cu cea din anul 1926. Ar fi fost o dovadă în fața publicului și conducătorilor noștri că merităm să fim ajutați. Pentru ca și anul acesta, fondul „casei învățătorilor” să crească, corpul didactic al școlii primare No. 4 din Oradea, a hotărât sub să dea, cu copiii de sub conducerea lor o serbare de Crăciun în sala Teatrului „Regina Maria” pusă gratuit la dispoziție de către d-l primar G. Tulbure. Serbarea a avut loc în ziua de 23 Decembrie 1926.

Un public numeros și ales, înțeleptor al străduințelor și muncii învățătorilor a răspuns cu multă plăcere la invitațiile făcute de către Direcțiunea Școlii, contribuind la deplina reușită a serbării.

Programul foarte bogat al serbării, a început cu colinda „Canna Gutitel”, după care a urmat conferința d-lui George Bota inspector șef al regiunii școlare cu subiectul „Învățătorul”. Prin claritate și ușurință expunerii ce-i sunt caracteristice, D-sa a captivat de la început sala. Din aceasta conferință publicul și-a adus aminte că în societate mai există o categorie de oameni — învățătorii — cari modești și sirguincioși la muncă, se străduiesc din toate puterile, — chiar în actualele condițiuni de viață — să-și facă întreaga datorie către țară.

A urmat piesa „Prinosul Ingerilor” jucată de elevii clasei III; apoi „România mare”, tablou alegoric al Unirii tuturor românilor, executat de elevii clasei IV. Copilași s'au achitat drăguț de rolurile ce le-au fost încredințate, reușind să culeagă aplauze îndelungate, drept răsplătă a muncii lor. Dar dacă copiii s'au achitat în întregime de rolurile lor, meritul acesta revine în întregime d-nei *Ecatarina Dan*, institutoare la clasa III și d-nei *Irina Poenaru* institutoarea clasei IV.

Jocurile naționale „Lugojana”, „Hora Sinaei” și „Românul” au fost deasemenea bine executate Coliudele: „Trei păstori”, „Moș Crăciun” și „O ce veste” fiind executate pe două voci cu mult simț, au dovedit că d-l *I. Bărbulescu*, directorul acestei școlii, se pricepe bine de altfel ca orice bănățean — la muzică.

Serbarea s'a sfârșit cu diferite obiceiuri de Crăciun ca „Sorcova”, „Pițărâii”, etc. executate foarte dră-

guț de elevii cl. I de sub conducerea d-nei *Elena Stambuleanu*.

Fiindcă serbarea s'a dat în scopul măririi fondului „Casei învățătorilor” noi am face cu această ocazie, o propunere. Dascăli tineri în cari ciocotește focul sacru al idealismului să se unească pe cercuri culturale, să formeze coruri, să prepare o piesă de teatru, să meargă din comună în comună — și înțelegem comunele mari — și în codrul unei serbări cari poate să fie urmată de dans, să se poată strânge mai repede fondurile de care avem nevoie pentru „Casa” noastră. Și pe lângă acest scop material, aceste festivități ar avea și o altă însemnătate aceea de a păstra legătura sufletească între *amicii pioneri* ai culturii românești răsfirați prin toate colțurile Bihariei. Numai așa se vor cunoaște bine unii cu alții, din cunoștință se naște, prietenie, din prieteniei, iubire, iar din iubire solidaritate. Și ceiace trebuie învățătorilor noștri este tocmai această solidaritate.

Până la sfârșitul anului, învățătorimea bihoreană ar putea să dea dovadă de solidaritate, în sensul propunerii noastre.

A. N.

~~~~~

Mulțumită. Școala Primară de Slat Nr. 4 din Oradea ține să-și facă și pe această cale o datorie de cinste mulțumind tuturor aceluia cari prin concursul lor moral și material au contribuit foarte mult la reușita serbării de Crăciun, dată de micii elevi ai acestei școlii, în teatrul „Regina Maria”.

Îndeosebi exprimă respectuoase mulțumiri — atât în numele corpului didactic, precum și'n al școlarilor. — Domnilor Gh. Tulbure primar și Gh. Bota șefinspector școlar, patronii acestei serbări, precum amintește și de numele donatorilor, anume: P. S. S. Epis op Dr. Frențiu Tr. Valeriu Lei 1000, P. S. S. Episcop Ciorogaria R. Roman Lei 500, P. S. S. Episcop Magier Andrei și D-nii Civulescu Coraël și Dance Ioan câte 200 Lei, Peleş Alexandru 180 Lei, Coroiu Petru 150 Lei, Horvath Andrei ppop, senator, Mureșan Dimitrie, Dr. Markovits Ignal, Dr. Bozsódi Ioan, Grulescu I, Haidu Ioan și D-na Elena Moga-Voștinar câte 100 Lei, Dr. Hica Ioan și Tiera Ioan câte 80 Lei, Tocai Gh. 70 Lei, Bochiș Ioan și Réthy N câte 60 Lei, Iliescu I. Gh, adm. fin., Dr. Nestor Iosif Monisie, Fodor Petru, Tărău Iosif câte 50 Lei, N. N, 40 Lei, Horvath Ioan și Pop Ioachim câte 50 Lei și Albuș Ioan 10 Lei.

Directiunea.

Partea Oficială

No. 6062—1026.

Federația Interlată a foștilor Combatanți la Congresul ținut la Vârșovia în August trecut, în urma propunerii făcute de D-na Alexandrina Cantacuzino, a luat hotărârea de a interveni pe lângă toate guvernele respective, pentru ca fiecare din țările interlatate să sărbătorească în mod stimulant și cu solemnitate la 11 Nov. a fiecărui an, ziua Păcii.

Pentru ca importanța acestei sărbătoriri să pătrundă încetul cu încetul în suflete, credem că cel mai bun mijloc, este de a sădi mai întâiu prin școală în inima copiilor. Pentru a nu le răpi, totuși o zi de muncă, nu cerem decât suspendarea în ziua de 11 Nov. a ultimei ore de curs, înlocuind fiind de o cuvântare ținută de către un domn Profesor și de un elev, care să desvolte însemnătatea pentru civilizația contemporană, a ideii de pace, în legătură cu dragostea de Patrie.

Inițiativa acestei mișcări a cărei importanță desigur nu va scăpa, fiind o româncă, deci România fiind inițiativa, propunerea fiind primită cu unanimitatea și pusă în aplicație anul acesta de toate statele interlatate, or fi de dorit ca nu tocmai țara noastră să se abțină de la această manifestație.

Se pune deci în vedere tuturor școlilor din județul Bihor, ca în ziua de 11 Noembrie a fiecărei an să suspende ultima oră a lecțiilor și prin o cuvântare potrivită să se scoată în evidență binefacerile păcii.

Aceasta se va nota în condica de prezență.

Oradea, la 15 Decembrie 1926.

No. 21—1926.

Se face cunoscut On. corp didactic că Ministerul cu ordinul No 156—1926, a dispus ca învățătorii definitivii cari au la examenul de diplomă media 8, dar cari la examenul de definitivat au o medie mai mică, să concureze pentru aceasta la examenul ce se va ține în Marie 1927.

Aceasta numai pentru învățătorii cari doresc a fi numiți la școlile de aplicație, sau celor ce se vor înscrie la secția pedagogică.

Oradea, la 12 Ianuarie 1927.

No. 293—1927.

Se aduce la cunoștință d-ilor dirigenți că On. Minister cu decizia No. 14734—1926 pentru anul acesta școlar a aprobat ca încercare și experiență, ca elevii de rit mozaic din școlile secundare și primare, să fie dispensați de a scrie și desemna Sămbăta și în zilele de sărbători mozaice.

Oradea, la 18 Ianuarie 1927.

No. 332—1927.

Avem onoare a Vă face cunoscut, că Ministerul cu ord. No. 149514—1927, în urma adresei Sfântului Sinod al Bisericii ort. rom. a aprobat ca elevii din toate clasele cursului primar să aibă câte o zi liberă înaintea unei sărbători sau Duminici în cele două mari posturi: Nașterea Domnului și al Sfințelor Paști pentru a fi spovediți și împărțâșiți după datinele credinței noastre.

Oradea, la 21 Ianuarie 1927.

No. 411—1927.

Avertisment public.

On. Inspectorat cu ordinul No. 128—1927 a aplicat învățătorului Popoviciu Ioan din Ant pedeapsa avertisment public pentru că nu s'a prezentat din timp la post și n'a anunțat aceasta Revizorului școlar.

No. 554—1927.

Domnilor Învățători.

Din rapoartele D-ilor inspectori primari și ale mai tulturor organelor de control, am constatat că multe localuri de școală sunt întreținute cât se poate de prost și de murdar. Înainte de a lua alte măsuri împotriva celor vinovați de această stare de lucruri, îmi fac o datorie a sta de vorbă cu D-voastră pe această cale și a vă arăta gravitatea situației, cu credința că voiți fi înțeleși.

Știu că nu toldeaua și nu peste tot, organele obligate a se îngriji de localurile școlilor, de mobilierul și toate cele necesare, își fac datoria. Este destul de dureros acest adevăr și coboară destul nivelul acestor organe, cari în afară de lege chiar, sunt datoare să înțeleagă rostul unei școli bine întreținute și care face mai întâiu cinste satului și țării. Cum însă trebuie să avem răbdare până ce timpul va tămădui aceste dureroase păcate, rămâne ca noi, cu puterile, cu inima și cu entuziasmul nostru să ne îngrijim de puținul pe care-l avem și să facem din școala statului localul cel mai curat, cel mai impozabil și cu împrejmuirea cea mai frumoasă. Ca și biserica, școala trebuie să se ridice, dacă nu prin turnuri, prin curățenia și ordinea care domnește în jurul său. Zădarnică vă va fi munca din clasă, rezultatele din cataloage și dela examene, dacă micuții copilași vor fi crescuți într'un mediu respingător, desordonat, cu aspect de ruină și de paragină. Acestea sunt buruienile, spinii și bălăriile, cari înăbușă florile pe care D-voastră le sădiți cu atâta trudă în sufletele copiilor. Dintr'un mediu de ruină și de ne-

curăţenie nu pot ieşi sufletele de care ţara noastră azi mai mult ca oricând are nevoie. Cei de prinşi cu geamuri sparte, ziduri ruinate şi zgâriate, prag şi duşumele murdare, cu măzgălituri pe pereţi, cu bănci şi toate cele din clasă schilodite, cu murdărie în clasă, în curte şi peste tot; aceştia uşor se vor deprinde — ca într'un element al lor firesc — cu ruină, cu măzgălituri, cu murdărie şi cu schilodeală în sufletele lor. Nu numai bolile fizice îşi găsesc izvorul într'o astfel de şcoală, dar şi bolile sufleteşti. Trăieşti în mediu meschin, meschin îţi va fi şi sufletul. Ţara nu are prea mult de aşteptat dela o generaţie crescută în asemenea condiţii.

Dvoastră sunteţi elita sufletului acestui neam şi cred, că nici sufletele Dvoastră de elită nu se simt bine într'un mediu dezordonat şi necurat. Şcoala Dvoastră trebuie să radieze nu numai lumină, ci şi aer curat, parfum de grădină înflorită. Şcoala este un locaş sfânt iar nu profan ca orice altă casă din sat; dar sfinţirea ei o face grija învăţătorului, dragostea lui, gustul lui, hărnicia lui.

În credinţa că rândurile de mai sus v'au descris perspectiva gândurilor mele şi că ele vor schimba lucrurile, aşteptat ca să-mi sosească veşti înbucurătoare de prin satele unde şcoala românească se luptă să-şi afirmе dreptul său secular.

Inspector şel: *George Bota*

No. 593—1927.

Se aduce la cunoştinţă că On. Minister cu ord. No. 7533—927 a dispus ca fostul învăţător suplinitor Constantin Teveri dela şcoala din Tuzla Costi-neşi jud. Constanţa să nu mai fie reprimil în învăţămâni, făcându-se culpabil de delapidare de bani publici şi părăsire de post.

No. 567—1927

Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi, că On. Minister cu decizia No 8573—927, revine asupra dispoziţiunilor luate prin decizia Nr. 70128—926, ca învăţătorilor ardeleni şi bănăţeni, cari la aplicarea actualei legi, aveau trei ani de funcţionare, să fie scutiţi de depunerea examenului de înaintare pe loc şi să fie înaintaţi în mod automat la gradul I, atunci când îndeplinesc 12 ani de serviciu.

Se va aplica în întregime dispoziţiunile de lege, în privinţa înaintărilor la gr. II. şi I. întocmai ca şi colegilor din restul Ţării, în tot ce priveşte aceste două înaintări.

Oradea, la 7. Februarie 1927.

No. 670—927.

Se aduce la cunoştinţa d-lor învăţători, că cu privire la dorinţa Venerabilului Consistor ortodox ro-

mân din Oradea, de a inspecta învăţământului religios în şcolile primare, On. Minister cu decizia Nr. 109497—926 în urma avizului Consiliului de Inspectori Generali nu aprobă aceasta, întrucât regulamentul pentru aplicarea legii precizează destul de lămurit că acest control cade în sarcina Ministerului. Admite controlul bisericii numai asupra catolicilor, cari predau religia în şcolile primare, iar sub formă pur informală şi numai în acest mod, se admite, ca învăţătorii, la ora de religie să fie vizitaţi de organele bisericeşti, cari le pot da şi sfaturi personale, fără însă a le consemna în procesele verbale.

Oradea, la 5 Februarie 1927.

Revizor şcolar: *P. Coroi.*

BIBLIOGRAFIE.

***

— A apărut în editura „Cartea Românească” Cunoştinţe Folositoare Seria D. No. 16. Tiparul de Vasile Romanescu, şeful atelierelor de zetărie la „Cartea Românească”. Preţul Lei 5.

Cunoştinţe Folositoare Seria A. Nr. 34. Lămurirea Popoului de I. Simionescu prof. universitar. Preţul Lei 5.

Cunoştinţe Folositoare Seria B. No. 47. Cultura Tomatelor (pălăgelelor roşii) de Ilie Isvoranu, agronom. Preţul Lei 5.

„TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ”
Societate pe acțiuni — Oradea.

„Tipografia Românească”
Aleea Romei Nr. 2. Telefon Nr. 87.

Aranjată cu cele mai varlate și moderne materiale. Execută prompt și cu prețurile cele mai moderate: Ziare, Broșuri, Reviste, Afize, Bilanțuri, Anunțuri, Invitări, Registre, Cărți de vizită și tot felul de lucrări în această branșă.

Legătorie de cărți

Face orice lucrări în această branșă

Tablou

De posturile vacante din Bihor pe 1927.

Invăţământul rural.

No curent	Localitatea			Ce fel de şcoală? băieţi fete sau mixtă	Câte posturi are şcoala	Al cătelea post este vacant I II III etc.	De cine poate fi ocupat. De invăţător sau invăţătoare. Conş art. 69 din lege şi 120 din regulament
	Comuna	Căţunul	Judeţul				
1	Auşeu		Bihor	mixtă	2	II	invăţătoare
2	Almaşul-Mare			"	2	II	"
3	Almaşul-Mic			"	1	I	invăţător
4	Almaş			"	1	I	"
5	Balaia			"	2	I	"
6	Bălnaca			"	2	II	invăţătoare
7	Bărzeşti			"	1	I	invăţător
8	Batăr			"	3	III	invăţătoare
9	Belejeni			"	1	I	invăţător
10	Borod			"	3	III	invăţătoare
11	Borozei			"	2	II	"
12	Borşa			"	2	I	invăţător
13	Briheni			"	1	I	"
14	Broaşle			"	1	I	"
15	Buciumi			"	1	I	"
16	Bulz			"	4	II	invăţătoare
17	"			"	4	III	invăţător
18	"			"	4	IV	invăţătoare
19	Burda			"	1	I	invăţător
20	Burtuie			"	2	II	invăţătoare

No. curent	Localitatea			Ce fel de școală? băieți fete sau mixtă	Câte posturi are școala	Al călelea post este vacant I-II-III etc.	De cine poate fi ocupat. De învățător sau învățătoare. Conf. art. 69 din lege și 120 din regulament
	Comuna	Cătunul	Județul				
21	Cela			mixtă	2	I	învățător
22	Ciulești			"	2	I	"
23	Calea-Mare			"	1	I	"
24	Căpâlna			"	2	II	învățătoare
25	Cârbești			"	2	II	"
26	Călacea			"	1	I	învățător
27	Călițe			"	1	I	"
28	Cărand			"	2	II	învățătoare
29	Cărandani-Coca			"	1	I	învățător
30	Cărăsău			"	1	I	"
31	Câmpanii jos			"	1	I	"
32	Cârpeștii Mari			"	1	I	"
33	Chișcăn			"	1	I	"
34	Cociuba			"	3	III	învățător sau învățătoare
35	Cociuba-mică			"	1	I	învățător
36	Colești			"	1	I	"
37	Copăcenii			"	1	I	"
38	Cordău			"	2	II	învățătoare
39	Cornișel			"	1	I	învățător
40	Craiova			"	2	I	"
41	Crăncești			"	1	I	"
42	Cresniu			"	1	I	"
43	Crîșliorul d. sus			"	1	I	"

No. curent	Localitatea			Ce fel de școală? băieți lete sau mixtă	Câte posturi are școala	Al câtelea post este vacant I-II-III etc.	De cine poate fi ocupat. De învățător sau învățătoare. Conț. art 69 din lege și 120 din regulament
	Comuna	Cămunul	Județul				
44	Culeșd			mixtă	1	I	învățător
45	Cuzap			"	2	II	învățătoare
46	Chisteg			"	2	II	"
47	Beliu-Cluj			"	1	I	învățător
48	Damiș			"	1	I	"
49	Decănești			"	1	I	"
50	Diosig			"	3	III	învățător sau învățătoare
51	Dragoteni			"	1	I	învățător
52	Dobrăcenezli			"	2	I	"
53	Dumbrăvani			"	1	I	"
54	Dumbrăvița-m.			"	1	I	"
55	" de codru			"	1	I	"
56	Dușești			"	1	I	"
57	Episcopia			"	2	II	învățător sau învățătoare
58	Fănașe			"	1	I	învățător
59	Fâsca			"	1	I	"
60	Fegernic			"	1	I	"
61	Ferice			"	1	I	"
62	Forosig			"	1	I	"
63	Gălisani			"	1	I	"
64	Ghida			"	1	I	"
65	Groseni-Beliu			"	2	I	"
66	"			"	2	II	învățătoare

No. curent	Localitatea			Ce fel de școală? băieți fete sau mixtă	Câte posturi are școala	Al câtelea post este vacant I-II-III etc.	De cine poate fi ocupat De învățător sau învățătoare. Conț. art. 69 din lege și 120 din regulament
	Comuna	Cămunul	Județul				
67	Gurbediu			mixtă	4	III	învățătoare
68	"			"	4	IV	în.șăilor
69	Girișul-de-Criș			"	3	II	învățătoare
70	Goila			"	1	I	învățător
71	Hidișul de sus			"	1	I	"
72	Hodișel			"	1	I	"
73	Holar-Aleșd			"	3	III	învățător sau învățătoare
74	Hotărel			"	1	I	învățător
75	Feneșești			"	1	I	"
76	Lăzăreni			"	1	I	"
77	Luncșoara			"	3	II	învățătoare
78	"			"	3	III	învățător sau învățătoare
79	Mierag			"	1	I	învățătoare
80	Mierlău			"	1	I	învățător
81	Mociar			"	2	I	"
82	"			"	2	II	învățătoare
83	Mocirla			"	2	I	învățător
84	Nădac			"	1	I	"
85	Nermiș			"	1	I	"
86	Niued			"	1	I	"
87	Orvișele			"	1	I	"
88	Pociovești			"	1	I	"
89	Poenii de Jos			"	1	I	"

No. curent	Localitatea			Ce fel de școală? băieți fete sau mixtă	Câte posturi are școala	Al cătelea post este vacant I II III etc.	De cine poate fi ocupat. De învățător sau învățătoare Conf. art. 69 din lege și 120 din regulament
	Comuna	Călonul	Județul				
90	Poenii de sus			mixtă	1	I	învățător
91	Prisaca			"	1	I	"
92	Râpa			"	2	I	"
93	"			"	2	II	învățătoare
94	Remetea			"	4	II	învățător
95	Sânmărtin Beiuș			"	1	I	"
96	Saca			"	1	I	"
97	Seliște-Pin			"	1	I	"
98	Sâmbăta			"	2	I	"
99	Sârbi			"	2	I	"
100	Sârbești			"	1	I	"
101	Seliște Beiuș			"	1	I	"
102	Seliște-Vascău			"	1	I	"
103	Sighiștel			"	1	I	"
104	Sohodol			"	1	I	"
105	Suncuiș Aleșd			"	1	I	"
106	Suplac-Tinca			"	2	I	"
107	Stoinesti			"	1	I	"
108	Spinuș-Ceica			"	1	I	"
109	Șteiu			"	1	I	"
110	Pălmacui			"	1	I	"
111	Televa			"	1	I	"
112	Țilecuș			"	1	I	"

No curent	Localitatea			Ce fel de școală? băieți fete sau mixtă	Câte posturi are școala	Al cătelea post este vacant I-II III etc.	De cine poate fi ocupat De învățător sau învățătoare Conform art. 69 din lege și 120 din regulament
	Comuna	Cămunul	Județul				
113	Tigănești	Beluș		mixtă	1	I	învățător
114	Tulca			"	6	V	"
115	"			"	6	VI	învățătoare
116	Urviș-Beliu			"	1	I	învățător
117	Valea mare- Ceica			"	1	I	"
118	Valea neagră de sus			"	1	I	"
119	Vărășeni			"	1	I	"
120	Var. iz.			"	1	I	"
121	Vintici			"	2	I	învățător
122	"			"	2	II	învățătoare
123	Vintire-Brătești			"	"	I	învățător

Școli de copii mici urbane.

1	Beiuș		Bihor		2	I-II	
2	Oradea				No. 3 cu 2	I-II	
3	"				No. 4 cu 2	II	
4	"				No. 5 cu 2	II	
5	"				No. 7 cu 2	I-II	
6	"				No. 8 cu 2	II	
7	"				No. 10 cu 2	II	
8	Salonta				4	II-IV	

Tablou

de posturile vacante din jud. Bihor pe 1927

Școli de copii mici rurale

No. curent	Localitatea			Ce fel de școală? băieți fete sau mixtă	Câte posturi are școala	Al cătelea post este vacant I-II III etc.	De cine poate fi ocupat. De invățător sau invățătoare. Conform art. 69 din lege și 120 din regulament
	Comuna	Cămunul	Județul				
1	Mărghita		Bihor		1	I	
2	Sălard				1	I	
3	Biherea				2	I-II	
4	Girișul de Criș				1	I	
5	Episcopia				1	I	
6	Tărlan				1	I	
7	Vaşcău				1	I	
8	Ceica				1	I	
9	Oșorhei				1	I	
10	Tileagd labr.				1	I	
11	Borod				1	I	
12	Belu				1	I	
13	Diosig				1	I	
14	Ținca				1	I	
15	Cheresig				1	I	
16	Ceta				1	I	
17	Sănnicolau rom				1	I	
18	Cherechiu				1	I	

